

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai
Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039
sprk@sprk.gov.lv

2022. gada 1.augustā
Nr. 38-2022

Par grozījumiem siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā

Latvijas siltumuzņēmumu asociācija (LSUA) ir izskatījusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) izstrādāto lēmuma projektu "Grozījumi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2010.gada 14.aprīļa padomes lēmumā Nr.1/7 "Siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika"" (turpmāk – Grozījumu projekts) un ar šo nosūta komentārus, viedokļus par sagatavotajiem grozījumiem un ieteikumus Grozījumu projekta redakcijas pilnveidošanai.

1. Attiecībā uz Grozījumu projektā piedāvāto Metodikas 2.4. punkta redakciju, LSUA norāda, ka nav paskaidrots, kā aprēķināt pašu kapitāla daļu, kas attiecināma uz regulējamā pakalpojuma sniegšanai nepieciešamajiem pamatlīdzekļiem – vai tā ir proporcionāla kaut kam, vai arī jāveic iepriekšējo gadu peļņas uzskaitē atsevišķi regulējamiem un neregulējamiem pakalpojumiem vai vēl kā citādi. Tāpat LSUA biedri norāda, ka regulējamā pakalpojuma sniegšanai ir nepieciešami arī apgrozāmie līdzekļi, kas nereti tiek finansēti ar īstermiņa kredītiem, tos būtu jāparedz iekļaut tarifu projektā.
2. Grozījumu projekts paredz izmaiņas 10.1 un 10.2 punktos. LSUA uzskata, ka skaidri jānosaka, ka fiksētās izmaksas, kas saistītas ar dabasgāzes un elektroenerģijas sadali, būtu iekļaujamas tarifa nemainīgo izmaksu sadaļā. Tas nodrošinās augstāku precizitāti tajā aprēķinu daļā, kur paredzēts, ka kurināmā cenu nosaka kā [..]vidējo svērto kurināmā cenu[..].
3. Grozījumu projekta 1.15 punkts paredz izmaiņas Metodikas 20.punktā esošās kopkapitāla rentabilitātes aprēķina formulas koeficienta k aprēķināšanā, atbilstoši stacijas jaudai. LSUA aicina papildināt formulējumu, nosakot, ka formula $k=H/1200$ ir attiecināma arī uz koģenerācijas stacijām, kurām, saskaņā ar Ministru Kabineta 02.09.2020. noteikumu Nr. 561 "Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, uzraudzību un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā" 61.punktu ir noteikts minimālais darba stundu skaits ne mazāk par 1200 stundām gadā. Tāpat LSUA aicina iekļaut regulējumā arī nosacījumus tām stacijām, kas neizmanto OI tiesības un iekārtas darbina tikai atbilstošos tirgus apstākļos. Tāpat piedāvātā redakcija nedod skaidrību par koeficienta k aprēķināšanu tiem komersantiem, kuri vienlaicīgi izmanto dažādas iekārtas, kurām tiek noteiktas dažādas nostrādāto stundu prasības.
4. Grozījumu projekta 1.12. punkts paredz izmaiņas Metodikas 1.tabulas 29.14. rindā, to papildinot ar nosacījumu [..] dabasgāzei augstākais sadegšanas siltums [..]. Iekārtu

ražotāji lietderības koeficientu nosaka pie zemākā sadegšanas siltuma, attiecīgi, Metodikā nosakot nepieciešamību lietderības koeficientu noteikt pie augstākā sadegšanas siltuma (ASS), LSUA ieskatā tiek nevajadzīgi sarežģīta – dažādota dažādiem kurināmā veidiem. Līdz ar to aicinām Metodikā noteikt, ka dabasgāzes kā kurināmā gadījumā visas izmaksas saskaitīt pie ASS un pēc tam veikt pārrēķinu uz zemāko sadegšanas siltumu un turpmākajos aprēķinos izmantot tikai to.

Atbilstoši šī punkta grozījumiem, tad nebūtu nepieciešams veikt arī precizējumu Metodikas 30.6. punktā.

5. Attiecībā uz Grozījumu projekta 1.18. punktā ierosinātajām izmaiņām Metodikas 2. tabulas 31.24 rindā, LSUA norāda, ka izstrādātais formulas papildinājums divdaļīgā tarifa gadījumā, kad fiksēta maksa tiek noteikta katram klientam, nebūs atbilstošs izmaksu struktūrai. Uzskatām, ka fiksētā maksa klientam ir jānosaka, ja vien tas iespējams, atbilstoši faktiskajai maksimālajai slodzei (tāpat kā tas jau tiek darīts elektrībai un gāzei). Ja to nav iespējams noteikt, vai komersants un klients vienojas to neizmantojot, tad nosaka pēc vidējā patēriņa gada laikā vai citādi. Piemēram, nosakot jaudas maksu pēc vidējā patēriņa klientam, kas izmanto pakalpojumu ziemā īsu brīdi ar lielu jaudu, šī maksa nesegs pieslēguma un jaudas uzturēšanas izmaksas pilnā apmērā visam gadam.
6. Lūdzam skaidrot Grozījumu projekta 1.34. punktā iekļauto nosacījumu papildināt 8.tabulu ar 41.1¹ rindu. Kā paredzēts noteikt plānoto elektroenerģijas tirdzniecības cenu stacijām, kas nedarbojas OI ietvaros?
7. Grozījumu projekts paredz Metodiku papildināt ar 43.12 punktu, kurā aprakstīti nosacījumi, kādos gadījumos SPRK pēc savas iniciatīvas ir tiesīgs atcelt atļauju komersantam pašam noteikt tarifus, papildus paredzot pienākumu komersantam divu mēnešu laikā no atļaujas atcelšanas iesniegt SPRK jaunu tarifu projektu. LSUA lūdz skaidrot, kas notiek ar tarifu laika posmā no atļaujas atcelšanas līdz jauna tarifa iesniegšanai (apstiprināšanai?).
8. Grozījumu projekts paredz papildināt Metodiku ar nodaļu par Neparedzēto ieņēmumu un neparedzēto izmaksu uzskaiti un atgūšanu. LSUA aicina papildināt nodaļas 43.¹³ punkta redakciju, neparedzēto izmaksu un ieņēmumu uzskaitījumam pievienojot arī iepirktais elektroenerģijas izmaksas, kas arī veido būtisku izmaksu pozīciju.

Ņemot vērā, ka SPRK izstrādātie grozījumi Metodikā ietekmē arī koģenerācijas stacijas, LSUA aicina izskatīt iespēju attiecīgas izmaiņas veikt arī Koģenerācijas tarifu aprēķināšanas metodikā, īpaši attiecībā uz iespēju izmantot tarifu piemērošanas kārtību ar kurināmā režģi ar diviem kurināmā veidiem. LSUA biedri norāda, ka uzņēmumos, kur ir dabasgāzes koģenerācijas iekārta un šķeldas katls, šāda režģa izmantošana/ piemērošana būtu lietderīga.

Papildus publiskai konsultācijai nodotajiem grozījumiem, LSUA aicina SPRK izskatīt iespēju pārskatīt arī citu Metodikas punktu redakcijas:

- a) Metodikas 18.punkts. Lūdzam pārskatīt punkta redakciju, ņemot vērā, ka kopkapitālā nemaz netiek iekļauts atbalsta formā saņemtais finansējums un attiecīgi lūdzam skaidrot (un veikt nepieciešamās korekcijas), kāpēc, vai un par kādu "attiecīgu summu" tiek samazināta kopkapitāla vērtība.

- b) Metodikas 20.punktā iekļautās formulas vērtības A_k definīcija (apraksts). LSUA aicina pārskatīt šo aprakstu, kopējai pamatlīdzekļu bilances vērtībai pievienojot arī tirdzniecības pamatlīdzekļu vērtību.
- c) LSUA aicina Metodikas 43.1 punkta prasības iestrādāt (integrēt) tarifa aprēķinos. Vēsturiski šāds punkts tika iekļauts Metodikā, lai vienas pozīcijas dēļ visi komersanti nebūtu spiesti gatavot jaunus tarifus.

Latvijas siltumuzņēmumu asociācija atzinīgi novērtē Sabiedrisko pakalpojumu regulatora darbu, izstrādājot grozījumus Metodikā un iespējami ātrāk meklējot risinājumus nākamās apkures sezonas iespējamajām problēmsituācijām. Tāpat LSUA pauž gatvību nepieciešamības gadījumā tikties ar SPRK pārstāvjiem, lai skaidrotu šajā vēstulē apkopotos ierosinājumus.

Ar cieņu
Valdis Vītoliņš
Biedrības Latvijas siltumuzņēmumu asociācija
Valdes loceklis

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.